

TRANSFIGURACIÓ

Segon de quaresma

© Mots per a la família - Jordi Castellet

Lluc, en el seu evangeli, explica el motiu pel qual Jesús aquell dia «va pujar a la muntanya»: ho va fer «per pregar» (Lc 9,28b-36). Va ser l'oració la qual va convertir el seu vestit blanc com la neu i el seu rostre resplendent com el sol. Jesús és home i, per tant, és com a home que prega, que es dirigeix a Déu, el seu Pare del cel; amb ell té una relació ben especial i única, de la qual tan sols en podem aprendre una petita part. Segons com es miri, Déu no podria tenir fam i set. El sofriment per la part de Déu seria inconcebible. En canvi, Jesús pateix, assumint la naturalesa humana, realment i no tan sols fictíciament, o bé virtualment, sinó que és plenament humà. Participa, per tant, de tots els condicionants.

L'oració de Crist és la que permet donar un cop d'ull al misteri profund de la seva persona. És un fet històricament comprovat que Jesús, en la seva oració, es dirigia a Déu anomenant-lo «abbà», amb aquesta expressió de la intimitat familiar, «papa». Resulta adreçar-se a Déu amb aquest mot. Surt fàcilment «senyor, déu, parenostre». Però «papa»? Més avall, en el diumenge vint-i-set parlaré d'una anècdota recent sobre la qüestió. Contemplem una d'aquestes oracions de Jesús, recollida per Mateu:

«Mt 11,24 T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos. ²⁶Sí, Pare, així t'ha plagut de fer-ho. ²⁷El Pare ho ha posat tot a les meves mans. Ningú no coneix el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar.»

Es dona, entre pare i fill, una reciprocitat total, una estreta relació familiar. Una relació especial, que es retroba en la paràbola dels vinyaters homicides, Mc 12, 1-10 on emergeix clarament la relació única, com de fill a pare, que Jesús té amb Déu, diferent a la de tots els altres, a qui es refereix com els servents. En aquest punt sorgeix, en canvi, una objecció a plantejar: per què llavors Jesús no es va atribuir mai obertament el títol de Fill de Déu durant la seva vida, sinó que va parlar de si mateix, i en més de vuitanta ocasions, com del «fill de l'home»? Lc 9,22.26.44.58 El motiu és el mateix pel qual Jesús no diu mai que ell és el messies. Quan d'altres l'hi atribueixen aquest títol, ell es mostra reticent. És famós, en aquesta qüestió la temàtica del secret messiànic: convé que sigui el fidel, per l'obediència de la fe, qui descobreixi la veritable identitat de Crist i no que

vingui donada d'entrada. Si fos així, la fe quedaria negada i Jesús no vol això. S'ha mirat d'explicar en el relat de la superació de les temptacions i la seva veritable motivació.

La raó d'aquest comportament és que aquells títols grandiloqüents, la gent els entenia d'una forma totalment diversa a com realment Jesús comprenia la seva missió. El títol de «fill de déu» s'utilitzava per referir-se als personatges poderosos. En l'episodi del pagament del tribut al cèsar, Lc 20,22 la inscripció que constava en el denari que li donen resa «Tiberi Cèsar fill del diví August». Els títols de magnificència no fan sinó mostrar, contra el que es pugui pensar, un signe de debilitat de qui els imposa, que necessita fer-se veure per damunt de la veritable realitat. Aquesta és tan miserable que s'ha de disfressar de mil maneres possible.

Els seus propis deixebles no ho havien pas comprès, ni molt menys. Continuaven somiant amb una destinació de glòria i de poder. Jesús no volia complir amb aquestes expectatives. «Mt 20,28 No he vingut per a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom». Ell no ha vingut per a prendre res a ningú, sinó per a donar la seva pròpia vida, la vida de Déu, perquè tothom pugui viure en ell, perquè la vida de Déu pugui córrer per les venes dels homes.

Crist, doncs, havia de sofrir i morir perquè s'entengués quin tipus de messies era. És simptomàtic que l'única vegada que Jesús es proclama ell mateix messies és encadenat, en presència del summe sacerdot, a punt de ser condemnat, sense possibilitats que no se l'entengui: «Mc 14,61 Tu ets el Messies, el fill del Beneït? ⁶²Jesús respongué: - Sí, soc jo; i veureu el Fill de l'home assegut a la dreta del Totpoderós i venint amb els núvols del cel.»

Tots els títols i les categories per les quals els amics i els enemics intenten encasellar Jesús durant la seva vida apareixen estrets i insuficients. Ell és un mestre, però ben distint, ensenya amb autoritat i en nom propi. És fill de David, alhora que Senyor de David. Lc 20,42

L'única resposta vàlida, on ens vol portar el relat de l'evangelista, consistirà que cadascú es posi davant Jesús de Natzaret, ara i aquí, i se li dirigeixi personalment.

Finalment, la prova es troba en respondre a la qüestió: qui ets Jesús, tu per a mi?

